

Technik ortopeda

321403

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

ZADANIA I CZYNNOŚCI

Technik ortopeda dobiera, projektuje i wykonuje sprzęt ortopedyczny przeznaczony dla osób niepełnosprawnych.

Sprzęt ortopedyczny to takie wyroby, jak:

- protezy - sztuczne elementy lub części ciała, głównie kończyn górnych i dolnych,
- ortezy – konstrukcje techniczne podtrzymujące lub odciążające poszczególne elementy układu ruchowego, np. gorsety, kołnierze ortopedyczne,
- aparaty ortopedyczne kończyn dolnych i górnych,
- obuwie ortopedyczne,
- stabilizatory,
- temblaki,
- sprzęt pomocniczy, tzn. kule, laski.

W większości przypadków wyroby te są wykonywane na indywidualne potrzeby pacjenta, ale technik ortopeda może również nadzorować produkcję seryjną.

W pierwszym przypadku technik ortopeda, zgodnie z wnioskiem komisji lekarskiej dobiera odpowiedni przedmiot ortopedyczny. W zależności od indywidualnych potrzeb klienta dobiera gotowy sprzęt i dopasowuje go, lub też podejmuje decyzję o wykonaniu sprzętu według indywidualnego zlecenia. W tym celu musi pobrać miary odpowiednich części ciała, dokonać odlewów, sporządzić dokumentację techniczną. (szkice i rysunki). Na tej podstawie projektuje przedmioty ortopedyczne z uwzględnieniem potrzeb klienta i zasad biomechaniki ortopedycznej. Następnie wykonuje półfabrykaty i części wyrobów ortopedycznych. W tym zakresie współpracuje też z innymi pracownikami (mechanikiem ortopedą, bandyżystą, technikiem biomechanikiem) lub nadzoruje ich pracę

Technik ortopeda odpowiada również za kontrolę poprawności wykonania i funkcjonowanie wyprodukowanego sprzętu, dokonuje niezbędnych przymiarek i poprawek, dopasowując sprzęt do indywidualnych potrzeb klienta. Przeprowadza także praktyczną naukę posługiwania się sprzętem. Nadzorując pracę innych w cyklu produkcyjnym, technik ortopeda dokonuje rozliczeń wykorzystanych materiałów oraz sporządza kalkulację kosztów.

W zależności od zakresu wykonywanych zadań, technik ortopeda posługuje się wieloma narzędziami i różnego rodzaju maszynami. Dokonując niezbędnych pomiarów wykorzystuje: miary krawieckie, kątomierze, suwmiarki i liniały pomiarowe - wzorcowe przybory pomiarowe odtwarzające odcinek linii prostej, płaszczyznę lub kąt. Sporządzając dokumentację techniczną wykorzystuje przyrządy kreślarskie. W procesie produkcyjnym obsługuje narzędzia ślusarskie, maszyny do obróbki metalu, drewna i tworzyw, a także maszyny szewskie i rymarskie. W całym procesie wytwarzania, dopasowywania i ostatecznej kontroli wykonywania wyrobu, korzysta z precyzyjnych przyrządów kontrolno – pomiarowych: mikrometrów, twardościomierzy, elektronicznych i elektrycznych mierników.

Praca technika ortopedy jest ciekawa i niemonotonna. Każdy wyrób w jakiś sposób różni się od siebie i wymaga indywidualnego przemyslenia.

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja - 09.2009 r.

ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

Miejsce pracy technika ortopedy zależy od wykonywanych zadań i czynności. Typowym miejscem pracy w tym zawodzie jest przyszpitalny zakład wytwarzania przedmiotów ortopedycznych, poradnia zaopatrzenia ortopedycznego lub rzemieślniczy zakład usługowo – produkcyjny.

Prace produkcyjne, związane z wykonywaniem, montażem oraz kontrolą sprzętu ortopedycznego technik ortopeda wykonuje w osobnych pomieszczeniach, innych niż te przeznaczone do obsługi klientów. Z kolei badanie pacjenta, pobieranie miary i wszelkie przymiarki czy dobieranie gotowego sprzętu odbywają się w przymierzalni, lub w pomieszczeniach odgrodzonych kotarami zapewniającymi pacjentowi komfort i dyskrecję.

W swojej pracy technik ortopeda może mieć do czynienia z maszynami i urządzeniami, które emitują do środowiska czynniki szkodliwe lub uciążliwe. Na przykład maszyny do obróbki metali, drewna czy tworzyw sztucznych stanowią źródło zapylenia, hałasu i wibracji. Przy urządzeniach do obróbki skóry, żywic czy gipsu występuje zapylenie, a przy klejeniu elementów skórzanych mogą występować szkodliwe lub nieprzyjemne opary. Dlatego też w zakładach ortopedycznych duże znaczenie przywiązują się do odpowiednich warunków BHP i higieny pracy. W przypadku ich przestrzegania nie powinno być zagrożenia chorobami zawodowymi.

Warunki społeczne

Praca technika ortopedy ma charakter zespołowy i wymaga umiejętnej współpracy zarówno z klientem, jak i innymi specjalistami współtworzącymi sprzęt ortopedyczny (takim jak, np: składacz protetyk, ortotyk, stolarz ortopedyczny, bandyżysta, modelarz w gipsie). Kontakt z klientem wymaga umiejętności rozmowy, zadawania pytań oraz dużej wnikliwości i wyciągania wniosków z przeprowadzonego wywiadu. Na tej podstawie technik ortopeda określa parametry sprzętu ortopedycznego, który zostanie przez niego wykonany dla klienta.

Warunki organizacyjne

Czas pracy technika ortopedy jest ustabilizowany i nie przekracza 8 godzin w ciągu dnia. Tylko w przypadkach zwiększonego zapotrzebowania na poszczególne wyroby pojawia się konieczność dłuższej pracy. Osoby prowadzące własne zakłady usługowo-rzemieślnicze same ustalają sobie czas pracy. Pracę wykonują w dni powszednie, tylko w przypadku pilnych zleceń może zaistnieć potrzeba zrealizowania zlecenia w dni wolne.

Praca technika ortopedy nie jest nadzorowana, natomiast w zależności od zakresu wykonywanych działań, jest on odpowiedzialny za pracę innych ludzi, za maszyny, za prawidłowość sporządzonych kosztorysów i rozliczeń finansowych. Jego praca wiąże się także z dużą odpowiedzialnością za trafne dobranie sprzętu ortopedycznego, nadzór nad jego wykonaniem oraz przygotowaniem klienta do właściwego korzystania z niego. Spoczywa więc na nim odpowiedzialność za zdrowie pacjenta.

Praca technika ortopedy ma charakter stacjonarny, nie wymaga wyjazdów.

Wymagania psychologiczne

WYMAGANIA PSYCHOLOGICZNE

Zawód technika ortopedy jest profesją z pogranicza medycyny oraz techniki i ma charakter produkcyjno – usługowy. Ze względu na odbiorcę świadczonych usług – głównie osoby niepełnosprawne - wymaga szczególnych predyspozycji psychicznych. Z racji tego, że praca technika ortopedy wymaga nawiązania dobrego kontaktu z klientem, wśród niezbędnych predyspozycji należy wymienić: komunikatywność, otwartość i życzliwość. Technik ortopeda powinien być także osobą dyskretną, tolerancyjną i o dużej kulturze osobistej. W kontakcie z klientem powinien umieć zapanować nad negatywnymi emocjami, okazać cierpliwość oraz być wnikliwym w wywiadzie (lecz nie natarczywym).

Z uwagi na rodzaj świadczonych usług, technik ortopeda powinien być osobą o dużym poczuciu estetyki, wyobraźni przestrzennej oraz zdolnościach plastycznych i manualnych (zręczność rąk i palców). Wykonuje bowiem lub uzupełnia brakujące części ciała, odtwarzając ich właściwy kształt i barwę. Dokonując niezbędnych pomiarów powinien być dokładny i cierpliwy, a także właściwie dobrać odpowiednie materiały oraz optymalne ustawienia, np. protezy. Wymaga to umiejętności samodzielnego podejmowania decyzji oraz dokonywania wnikliwej analizy sytuacji zdrowotnej pacjenta.

Oprócz zainteresowań technicznych, technik ortopeda powinien wykazywać również zainteresowanie przedmiotami medycznymi i psychologią.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

WYMAGANIA FIZYCZNE I ZDROWOTNE

Praca technika ortopedy ma charakter pracy średnio lekkiej lub ciężkiej. Dominują w niej czynności werbalne - a więc wywiad z klientem, umysłowe – związane z projektowaniem sprzętu oraz motoryczne – polegające na dopasowywaniu i produkcji sprzętu ortopedycznego. Czynności te wykonywane są w pozycji siedzącej lub stojącej.

Do prawidłowego wykonywania tych czynności niezbędna jest sprawność wzroku oraz rąk, a zwłaszcza palców. Silna budowa ciała oraz sprawność fizyczna będą przydatne w sytuacjach, gdy podczas pobierania niezbędnych pomiarów lub dokonywania przymiarek sprzętu trzeba podnieść lub podtrzymać pacjenta. Z kolei ze względu na bezpośredni kontakt z klientami potrzebny jest dobry słuch. Bezwzględnym przeciwwskazaniem do wykonywania tego zawodu jest nosicielstwo chorób zakaźnych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

WARUNKI PODJĘCIA PRACY W ZAWODZIE

W zawodzie technika ortopedy mogą podjąć pracę osoby, które ukończyły średnią szkołę techniczną lub medyczną, uzyskały dyplom technika ortopedy oraz odbyły praktyki zawodowe. Szkoły kształcące techników ortopedów nie funkcjonują jako wydzielone organizacyjnie szkoły. Klasy o tym profilu tworzą szkoły techniczne i medyczne. Obecnie dwie szkoły proponują ten kierunek kształcenia:

- Zespół Szkół Medycznych w Świnoujściu, ul. Grodzka 3, 72-600 Świnoujście, tel. 091 32-14-949
- Technikum Mechaniczno-Elektryczne im. M. Konarskiego w Warszawie, ul Okopowa 55a, tel. 022 838-60-61

Technik ortopeda, jako rzemieślnik, który na własny rachunek wykonuje działalność gospodarczą, musi posiadać tytuł mistrza w zawodzie. W tym celu należy zdać egzamin mistrzowski, który prowadzony jest w dwóch etapach: praktycznym i teoretycznym (egzamin pisemny i ustny). Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są według standardu wymagań, które ustala Rzemiosła Polskiego.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

MOŻLIWOŚĆ AWANSU W HIERARCHII ZAWODOWEJ

W zawodzie technika ortopedy istnieje możliwość osiągania coraz wyższych stopni w hierarchii zawodowej. W dużych zakładach produkcyjnych, mając określony staż pracy można awansować na stanowisko: brygadzysty, mistrza, starszego mistrza, kierownika sekcji czy działu. W warsztatach ortopedycznych, czy w przychodni zaopatrzenia ortopedycznego można osiągnąć stanowisko kierownika. Wybierając samozatrudnienie i mając własny zakład rzemieślniczy (pod warunkiem posiadania tytułu mistrza w zawodzie) można awansować do roli pracodawcy.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

MOŻLIWOŚĆ PODJĘCIA PRACY PRZEZ DOROSŁYCH

W zawodzie technika ortopedy mogą podjąć pracę również osoby dorosłe, legitymujące się wymaganym wykształceniem średnim oraz posiadające odbyte praktyki zawodowe i odpowiednie umiejętności i wiedzę. Ponieważ branża ortopedyczna wymaga obszernej wiedzy i bogatego doświadczenia, warto zwrócić uwagę na to, że chcąc być specjalistą w swojej branży, warto pracę w tym zawodzie rozpocząć wcześniej, tzn. przed 40 rokiem życia.

Możliwości zatrudnienia

Zawód technika ortopedy zalicza się do zawodów produkcyjno-usługowych w zakresie ochrony zdrowia. Daje więc możliwość zatrudnienia w:

- przyklinicznych, przyszpitalnych zakładach wytwórczych przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego,
- poradniach zaopatrzenia ortopedycznego,
- punktach dystrybucji przedmiotów ortopedycznych,
- oddziałach szpitalnych i przychodniach,
- rzemieślniczych zakładach usługowo - produkcyjnych (najczęściej produkujących obuwie i drobny sprzęt ortopedyczny).

Zawody pokrewne

ZAWODY POKREWNE

- technik biomechanik
- ortopeda obuwnik
- obuwnik ortopedyczny
- technik ortotyk

Polecana literatura

POLECANA LITERATURA

Myśliborski T. *Zaopatrzenie ortopedyczne*, PZWL 1994

Dega W., Malinowska K. (Red.): *Rehabilitacja medyczna*, wyd. II uzupełn., PZWL 1993

Riwierski J. *Rehabilitacja medyczna*, PZWL 2006

Przeździak B., Nyka W. *Zastosowanie kliniczne protez ortoz i środków pomocniczych*, Via medica 2008

Przeździak B. *Zaopatrzenie rehabilitacyjne*, Via medica 2003